

De Heer J. Maurice Son voor den Kantonrechter.

Uit het geschrevene van den Heer K l i n k h a m e r in het Tijdschrift voor Tandheelkunde 15 Maart 1914, betreffende een stuk toegezonden aan den Ambt. v.h. O.M., Kantonrechter en verdediger, behelzende enkele nabetrachtingen over mijn verdediging, blijkt mij ten duidelijkste dat K l i n k h a m e r weinig of hoegenaamd niets begrepen heeft uit mijn argumenten.

Waar het leggen van een vulling op zich zelf een zuivere technische quaestie is, daar nog blijkt nergens uit mijn rede-
neering dat een vulling niet noodig zou zijn en derhalve voor de aardigheid (volgens K l i n k h a m e r ' s toespeling,) gelegd zou kunnen worden.

Wie heeft beweerd, dat de techniek als een uitgeschakeld deel bij de uitoefening der tandheelkunst zou kunnen worden beschouwd; niemand, maar daarom is techniek nog geen tandheelkunst. De fout van K l i n k h a m e r is, dat hij te veel specialiseert en hij tweeërlei zaken verwacht, die hoewel een geheel vormende, toch ieder op zich zelf afzonderlijk moeten worden beschouwd. Er zullen wel eens gevallen zich voordoen waar de grens tusschen tandheelkundige operatieve behandelingen en techniek onbepaald is, evenzoo goed als die grens soms moeilijk te trekken valt tusschen dier- en plantenrijk. Dat alles daargelaten, kunnen zekere behandelingen toch zuiver technisch zijn, alhoewel zooals dat bij vullingen het geval is het idee van het geheel aan alle eischen van prophylaxis, hygiène etc. moet voldoen.

Een vulling op zich zelf zegt niets; een vulling alleen, al is deze nog zoo technisch nauwkeurig gelegd, werkt niet prophylactisch of hygienisch, daar hoort nog meer toe.

Beslist bestrijd ik de bewering als zou een vulling tot de toepassing van de tandprothese behooren.

Onder een prothese verstaan we een kunstmatige vervanging van verloren gegane *lichaamsdeelen*, speciaal van tanden, ooren, neus, echter ook van ledematen; doch niet de vervanging van een gedeelte van een tand door vulling.

K l i n k h a m e r wil à tort et à travers vullingen rekenen bij de toepassing der tandprothese. Dat is nu juist wel aardig gevonden, doch een gevolgtrekking die op sophisme berust.

Als er ooit iemand geweest is, die zich verdienstelijk gemaakt heeft op het gebied der prothetische tandheelkunde is het zeker wel Dr. George U. Wilson D.D.S. Cleveland Ohio.

Deze verklaart de prothesis als de wetenschap, de kunst en aethetica van de herstelling van een verloren tandorgaan of organen (let wel geen gedeelten daarvan) door een kunstmatige vervanging.

Prothese is afgeleid van het woord Pros-thes-is, van pros-(voor) en tithemi (plaatsen.) Eigenlijk het maken van kunstmatige deelen en ze plaatsen, zooals kunsttanden, beenen, glazen oogen etc.

Prosthodontia van prothesis en odontia beteekent letterlijk tanden plaatsen (doch niet vullingen leggen.)

Prosthodontie is te beperkt in uitdrukking om er een algemeene generalisatie van ideeën mede te bedoelen. Dr. Wilson noemt de prothetist iemand die alles doet in de tandheelkunde, behalve het leggen van vullingen.

Wel typisch heer K l i n k h a m e r. Niet erg aardig vindt U? Men goochelt te veel met termen. Al deze specialisaties dienen tot niets en geven vaak aanleiding tot verwarringen. De specialisten krijgen zoo vaak een te kleine kijk op de

dingen en het tandheelkundige vak vooral bevordert het minutieus uitpluizen van allerlei feiten.

Volkomen ben ik het met *Klinckhamer* eens over het feit, dat het leggen van vullingen een gedeelte uitmaakt van het geheel en dat het geheel aan alle eischen moet beantwoorden, die we kunnen en mogen stellen, doch dat neemt niet weg, dat als het vullingsmateriaal eenmaal gekozen is door een deskundige en de tandholte ontvankelijk is voor de vulling, het leggen dier vulling zuiver technisch is en anders niet. Het leggen van vullingen behoort bij mij niet tot de toepassing van de Tandprothese.

In de wetsartikelen vind ik er geen enkele, die het leggen van vullingen beschermt; daar het leggen van een vulling op gezond weefsel noch een operatieve noch een prosthodontische daad is.

In ieder geval al is een behandeling voorts niet tandheelkundig, dan is het nonsens te beweren, als zou een zoodanige behandeling niet noodig of gepast zijn. Dan zou alles wat niet tandheelkundig was overbodig zijn en bij wijze van aardigheid mogen toegepast worden.

Men voelt wel dat dergelijke gevolgtrekkingen niet aangaan en alleen maar op succes bij den leek berekend zijn. Een gebit, dat de techniker maakt is niet behoorende tot de tandheelkunst. Als men dan toch zoo'n gebit door een techniker laat vervaardigen, dan is dat misschien voor de grap. Dergelijke argutieuse uitleggingen behooren onder de rubriek van *Jan Kalbas*.

Ik bestrijd dus zooals u reeds las *Klinckhamer's* verklaring over wat hij Prosthodontische Tandheelkunde noemde.

Op dit punt ben ik het absoluut niet met hem eens. Ik begrijp wel en dat is duidelijk in *K.* schrijven gebleken, dat als ik niet denk zooals hij, ik een fout bega. Welnu, de Haagsche tandheelkundigen zullen wel de juiste voorstelling der dingen hebben. Wie heeft er gesproken over ziekten van de tanden, die alleen uit caries zouden zijn ontstaan.

Ik niet. Wanneer K l i n k h a m e r zegt, dat ik het zoo bedoel, dan kan ik niet veel achting voelen voor een zoodanige gedachtenlezing.

En al wordt een tand tengevolge van een trauma ziek, daarom is het leggen van een vulling nog niet tandheekkundig.

Want, eilieve dan moet er toch eerst nog een holte zijn om te vullen, of is het beslist noodzakelijk, dat wanneer een pulpa afsterft tengevolge van een trauma of door infectie van uit de bloedbaan of anderszins er een holte in een tand is? 'T is te kinderachtig om dergelijke gevolgtrekkingen te maken. Ik begrijp wel waar K. heen wil. Hij bedoelt, die zieke tand wordt behandeld, de ziekteoorzaken worden opgeheven en natuurlijkerwijs moet de zenuw aangeboord worden en daarbij ontstaat een caviteit, die nadat alles behoorlijk in orde is gebracht geworden *moet* gevuld worden. Let op *moet*. Doch dit alles doet toch niets aan het feit terzake, dat alhoewel het idee van 't geheel bedoelt een prophyl. mech. aesthet. hygien en medic. behandeling, het leggen van een vulling niet technisch genoemd zou mogen worden.

Behoort het vullen der tanden op zich zelf tot de conserveerende tandheekkunde heer K l i n k h a m e r; wel neen. Want als U den tand vult zonder behoorlijke behandeling en preparatie der caviteit dan is zoo'n vulling hoe goed technisch ook gelegd een onding. Het leggen van een vulling op zich zelf is niets meer of minder dan een zuivere technische zaak, maar het idee van de geheele complex van manipulaties kunnen we tot de tandheekkunst rekenen. Hoogst gevoelig was ik voor de les in anatomie, die de Heer K l i n k h a m e r tenbeste gaf n.l. dat een tand uit verschillende harde en zachte weefsels bestaat. *) Ja ziet U waarde K l i n k h a m e r, ik weet niet of men dat in mijn tijd al onderwees; ik geloof

*) Alleen begrijp ik niet, waar Kl. zich zoo voor laat staan op zijn anatomische kennis enz., dat hij de nonsens durft te schrijven op pag. 163 onder 3 als zou ik dit gezegd hebben. Dit ontken ik pertinent.

haast van wel en als ik me goed herinner heb ik het zelf destijds nog onderwezen, toen ik nog voor repetitor speelde. Informeer maar eens naar de anatomische kennis der heeren, die ik destijds prepareerde voor het theoretisch tandheekkundig.

De fout, die *K l i n k h a m e r* maakt, zit hem hierin, dat hij persé wil dat ik zijn opinies deel, en dat hij verbaasd staat, indien ik anders dan zijn hoogedele durf te resumeeren, *Quelle crime abominable.*”

Wie beweerde destijds, dat ik het noodig oordeelde, dat een tand niet gevuld zou worden, nadat ze voor de vulling ontvankelijk verklaard werd. Ik niet; in zoo'n geval zou ik gesproken hebben van een facultatieve ontvankelijkheid.

K. beweert de tandtechniek ligt buiten de kunstbewerking aan het menschelijk gebit, voel je' m!, maar dat beweert ik niet; tandheekkunde behoeft te veel techniek dan dat zij er buiten zou kunnen; maar al is dat zoo, daarom is techniek nog geen tandheekkunst.

K. beweert dat de wetgever de quaestie beter begrepen heeft, dat is de vraag nog. De bedoeling van den wetgever is me absoluut nog niet duidelijk, en zoolang niet in hoogste instantie uitgemaakt wordt, dat het leggen van vullingen een daad van tandheekkunst is, zoolang behoud ik mij het recht voor met *Kl.* van meening in dit opzicht te verschillen.

Een uitspraak van *K l i n k h a m e r* of van een kantonrechter is voor mij nog geen evangelie.

J. J. V. v. DALEN.
